

JAARVERSLAG 2006

PENDRECHTSE MOLEN

BEZOEK

In de nabijgelegen Wilhelminahoeve is een kinderopvang gevestigd en regelmatig komen leidsters met een groepje kinderen de molen bekijken.

Bijzonder was de rondleiding voor een groep van tien ex-buren die een brandgang deelden.

Eind mei heb ik rondleidingen gegeven aan de drie verschillende ploegen van de beroeps-**brandweer** van de Pottumstraat die de eerste uitrukploeg zijn voor de molen. Ik kreeg enthousiaste reacties. Rondleidingen voor de vrijwillige brandweer uit Barendrecht vonden jammergenoeg geen doorgang en de geplande oefeningen bij de molen zijn ook niet doorgegaan.

In de zomervakantie heb ik acht rondleidingen gegeven in het kader van het **Jeugdvakantiepaspoort**. Kinderen op Rotterdamse basisscholen krijgen allemaal zo'n paspoort en daarin staan een heleboel "attracties" die gratis of voor weinig geld bezocht kunnen worden en waaraan de molen al vele jaren meedoet. In totaal bezochten 73 kinderen en 48 ouders de molen.

Regelmatig komen vrijwillige molenaars de molen bekijken, soms in groepsverband. Zo kwam begin november een groep van 11 molenaressen op bezoek voor een rondleiding op hun jaarlijkse contactdag.

Begin november verzorgde ik een rondleiding voor een groep mensen die bij het ROC Zadkine een inburgeringcursus volgt.

WANDELTOCHTEN

Ook dit jaar was de molen in het laatste weekend van januari weer rust in de **Midwinterwandelingen** georganiseerd door de Rotterdamse Wandelsportvereniging. Er waren 327, respectievelijk 259 starters die overigens niet allemaal bij de molen kwamen.

De zondag na de Open Monumentendag (10 september) waren er door de GZH georganiseerde wandelingen met ongeveer 100 bezoekers. Op deze dag waren via Arjan van den Heuvel (GZH) mensen uitgenodigd om hun roofvogels te tonen.

Op de elfde van de elfde was de molen rust in de **Herfstwandelingen** georganiseerd door de Regionale wandelsportvereniging Zuid-Holland, waarbij maar heel weinig wandelaars de molen aandeden. Op beide laatste dagen werd ik geholpen door geregelde bezoeker Gert Voortman.

TENT

Bij **Nationale Molendag** (13 mei) heb ik de tent niet gebruikt vanwege onweersverwachting. Het kost te veel tijd en het is te gevaarlijk om in geval van onweer de tent te ontruimen en op te ruimen. Daarom heeft Irma Petzinger haar demonstratie in de molen gegeven. Omdat er in de Rotterdamse huis-aan-huisbladen nauwelijks publiciteit was, viel het bezoek wat tegen: ongeveer 40 personen. Bij de **Open Monumentendag** heeft Ans Kriesel in de tent een demonstratie spinnen verzorgd; er kwamen 45 bezoekers. Op beide dagen werd ik geassisteerd door Cees Zevenbergen.

Bij de GZH-wandelingen de dag erna was het zulk mooi weer, dat er geen behoefte was aan een tent.

VLAGGEN

Ook dit jaar hebben er weer vlaggen aan de molen gewapperd om in de daarvoor bestemde weken aandacht te vragen voor collectes van respectievelijk de Nierstichting, het Rode Kruis, het Epilepsiefonds, de Hartstichting en het Koningin Wilhelminafonds. Dit alles onder het motto: “maak reclame voor een goed doel en je maakt reclame voor jezelf”.

MIO'S

Dit jaar heeft “vaste” molenaar-in-opleiding (mio) Tom Blaak op 1 juli toelatingsexamen en op 30 september landelijk examen gedaan: hij slaagde voor beide examens en is inmiddels actief op de korenmolen van Rijsoord. Gedurende het jaar zijn verschillende mio's één of meer dagen aan de molen geweest als aanvulling op hun opleiding tot vrijwillige molenaar.

TOEREN

2006	absoluut	dagen	per dag
januari	63.612	13	4.893
februari	52.608	12	4.384
maart	50.750	9	5.639
april	56.444	12	4.701
mei	55.488	12	4.624
juni	46.206	12	3.851
juli	60.452	14	4.318
augustus	14.488	3	4.829
september	60.263	13	4.636
oktober	55.149	12	4.596
november	45.373	12	3.781
december	68.644	14	4.903
totaal	630.166	138	4.566

Op de bovenas van de molen is door de Provincie Zuid-Holland een teller gemonteerd. Die teller registreert meestal iedere omwenteling. Met een minimum van 60.000 omwentelingen keert de Provincie een maalpremie uit en hoe meer omwentelingen des te meer premie. Zodoende wil de Provincie het draaien/malen met de molen stimuleren. Als het op tijd wordt doorgegeven krijgt de Pendrechtse Molen het maximum aan maalpremie.

In maart ben ik een aantal dagen ziek geweest en in augustus ben ik op vakantie geweest en dat verklaart het geringere aantal maaldagen.

Het was een prima windjaar met hoge daggemiddelden en een hoog eindtotaal aan omwentelingen als resultaat.

De afgelopen jaren zagen de cijfers er als volgt uit:

jaar	maaldagen	gemiddeld per dag	toeren totaal
1995	134	4.370	585.543
1996	127	4.396	558.146
1997	130	3.917	509.147
1998	124	4.407	546.443
1999	133	4.226	562.034
2000	148	4.765	705.359
2001	111	3.904	433.354
2002	138	4.052	559.145
2003	134	3.744	501.542
2004	139	4.198	583.533
2005	132	4.029	531.820
2006	138	4.566	630.166

De volgende jaren springen er nogal uit:

- In 2000 zijn alle getallen aan de hoge kant. Het hoge aantal maaldagen komt, doordat Fred de Rooij dat jaar een flink aantal dagen de molen heeft bediend. Dat verklaart ook het hoge eindtotaal. Toevallig is dat jaar het daggemiddelde ook hoog, maar daar hebben we geen invloed op: dat is afhankelijk van de hoeveelheid wind.

- In 2001 zijn de aantallen aan de lage kant. De molen was toen bijna drie maanden gesloten vanwege de mond- en klauwzeercrisis. Toevallig was er dat jaar ook opvallend weinig wind.

- Dit jaar had redelijk veel maaldagen, het op één na hoogste daggemiddelde en een hoog eindtotaal.

ONDERHOUD

Een belangrijke ontwikkeling dit jaar was dat het systeem van rijkssubsiëring ingrijpend veranderde. Vóór 1 september diende daarvoor een **Periodiek InstandhoudingsPlan** ingediend te worden. Door de Hollandsche Molen was daarvoor een zogeheten online-programma ontwikkeld dat niet zo gebruiksvriendelijk bleek. Arjan van den Heuvel verdient alle lof voor zijn inzet en vasthoudendheid, wat uiteindelijk leidde tot een vastgestelde en ingediende PIP. Om tot een goede inhoud van dit plan te komen is door de Monumentenwachter een zogeheten nulmeting uitgevoerd. Op ons verzoek heeft molenmaker Alex van de Perk van firma De Gelder de molen geïnspecteerd en voor diverse klussen kostenramingen geleverd.

Eind juni waren de **molenmakers** aan de molen voor een reparatie aan de wateras, het vullen van krimpschuren in windpeluw en koppen van de voeghouten, herstel van de afdekking van de spruiten en voor het vervangen van de bovenschekels van de Dekkers.

Dit jaar is het gelukt om de **rietdekker** aan de molen te krijgen. Hij heeft het rietdek geïnspecteerd en gerepareerd. Op ons verzoek heeft hij ons geadviseerd over het onderhoud voor de komende jaren met bijbehorende ramingen t.b.v. het PIP.

Door ondergetekende is gedurende het jaar **klein onderhoud** uitgevoerd: enige kapotte kruirollen vervangen, gaas in het luik in de kapzolder hersteld en later vervangen door een nieuw, stevig raster, een extra leuning boven aan de trap naar de middenzolder gemaakt, de deurposten van de plonsplee vervangen, twee kammen in het bovenwiel vastgezet d.m.v. stukjes zeil, alle wiggen nagelopen i.v.m. de droge zomer, bij het fornuis een betere schoorsteenpijp aangebracht, het hek rond het molenerf met een hogedrukspuit schoongespoten, een nieuwe deur in de plonsplee geplaatst, onder de plonsplee nieuwe palen geslagen en na het rechtzetten van de plonsplee bevestigd. Het klussen aan de plonsplee is uitgevoerd samen met geregelde bezoeker Gert Voortman.

In januari heeft molenaar-in-opleiding Tom Blaak twee **nieuwe zeilen** voorge dragen, die het jaar daarvoor aangeschaft zijn.

Timmerman Marc van Strien heeft na het afdammen van de voorwaterloop de **wachtdeur** opnieuw voorzien van rubberstrippen, waarmee een lekkage is verholpen.

In het voorjaar is er eenmaal en in het najaar meerdere keren geconstateerd, dat er **water** onder de kleine bedstee stond; dit heb ik weggehoosd en opgedweild. Een paar keer lag er ook water in de kelder.

In de vakantieperiode is het **mededelingenbord** nabij het toegangshek vernield en afgevoerd.

Bij de **overstort** ten zuidoosten van de molen heb ik wat “obstakels” aangebracht om te verhinderen, dat kuikens daarin terechtkomen. Ik heb in het verleden meerdere keren vooral jonge zwanen daaruit moeten tillen, omdat zij daar zelf niet toe in staat zijn en vervolgens verdrinken.

ONDERZOEK

Eind maart was er een bespreking in Schiedam met gebiedsadviseur Nora Kusters, unitleider Ruud Kroese en twee onderzoekers naar “de **stenenmolenziekte**”, waar ondergetekende ook bij aanwezig was.

Dit resulteerde er in, dat in juli door de Nebestadviesgroep met een specialistisch apparaat het metselwerk onderzocht werd naar scheuren die evenwijdig aan de buitenkant lopen. Vastgesteld werd, dat er géén grote, diepe, wijde laterale scheuren aanwezig zijn.

In oktober werd dit onderzoek voortgezet door Injection Nederland: op verschillende plaatsen boorden zij gaten in het metselwerk om vervolgens te kijken hoe snel daarin water wegzakte de muur in. Dat viel alles reuze mee.

In november werd op de middenzolder een steiger opgebouwd om boven de schoorsteen meerdere gaten te boren en daarin werd apparatuur aangebracht om het metselwerk te kunnen drogen, wat nodig was om het later te kunnen injecteren. Na een paar dagen was de conclusie, dat dit drogen ook na een verdere aanpassing niet voldoende lukte. De onderzoekers waren op zoek naar een antwoord op de vraag met wat voor soort scheuren we te maken hebben, omdat dan pas vast te stellen was, waarmee eventueel geïnjecteerd kon worden. Het was de bedoeling om een proefstukje te injecteren en dan te kijken of dat ook effectief was. De molen zou dan afgeplakt worden om dan d.m.v. grote ventilatoren in de molen onderdruk te creëren om zodoende winddruk te simuleren. Daarna zou dan het geïnjecteerde stuk muur van buiten besproeid worden om te kijken of het injecteren geholpen had. Het vermoeden is namelijk, dat bij de gevonden scheuren een injectiemateriaal gebruikt moet worden dat waterdun is. Het risico is dan, dat het aan de buitenkant door het metselwerk komt om dit vervolgens onherstelbaar te smetten. De verwachting is, dat in januari een proef genomen wordt door het proefstuk met water te injecteren om te zien hoe snel dit buiten zichtbaar wordt.

Tijdens deze proefnemingen zijn diverse monsters steengruis en metselspecie, boorkernen en een paar stenen meegenomen voor nader onderzoek.

HET JAAR VAN DE MOLENS

Volgend jaar is uitgeroepen tot het jaar van de molens. Een aanleiding is, dat de oudste melding over een windwatermolen dateert van 1407.

Het doel is de molens meer en beter “op de kaart te zetten”.

Ook voor de Pendrechtse Molen zijn voorbereidingen gaande hieraan deel te nemen.

Barend Zinkweg
molenaar Pendrechtse Molen
www.pendrechtsemolen.nl
30-12-2006

